



El 2025, la política internacional se centrarà tant en la continuïtat de la guerra a Ucraïna i les convulsions a l'Orient Mitjà com en el retorn de Donald Trump a la Casa Blanca i la seva agenda disruptiva, que pot complicar la relació transatlàntica i aguditzar l'enfrontament amb la Xina. La inestabilitat seguirà marcant el Pròxim Orient l'any que ve i fins i tot si es rebaixa la intensitat dels diferents conflictes regionals, la destrucció i el desplaçament de poblacions seguiran tenint un greu impacte. A la Unió Europea, arrenca una nova legislatura que tindrà com a gran repte l'adaptació a la nova realitat tecnològica, energètica i geopolítica, en un context d'erosió de la coalició europeïsta i de canvis de govern a Alemanya i França. L'economia mundial es veurà afectada per la introducció als EUA d'aranzels del 10 al 20% per a tots els béns importats, amb impostos de fins al 60% a les importacions de la Xina, la qual cosa afectarà el creixement i causarà més inflació. Quant al canvi climàtic, és possible que les emissions globals de gasos d'efecte hivernacle assoleixin el seu pic, condició *sine qua non* per mantenir l'augment de la temperatura global dins dels límits especificats per l'Acord de París. Finalment, en l'àmbit del desenvolupament de la Intel·ligència Artificial, el 2025 es perfila com un any decisiu en la mesura en què la carrera per fer que la IA sigui més eficient i útil assolirà un punt culminant.

La **Xina** s'enfrontarà a una intricada xarxa de reptes interns i externs dins del marc d'unes tensions econòmiques i socials que amenacen l'ordre social, mentre el partit-Estat tracta de mantenir el control enmig de complexos problemes de governança i un descontent públic

creixent. Amb tot, hi ha senyals prometedors de reforma fiscal, millores al sistema de seguretat social i l'impuls en tecnologies d'avantguarda. A escala internacional, el retorn de Donald Trump a la Casa Blanca exacerbarà la competició estratègica amb els Estats Units, amb l'amenaça d'imposar aranzels del 60% sobre les importacions procedents de la Xina, i l'eliminació gradual de les importacions de béns essencials com l'electrònica, l'acer i els productes farmacèutics procedents de la Xina. El proper any posarà doncs a prova la capacitat de resistència i adaptació de Beijing a un nou entorn geopolític cada cop més hostil en un moment on ha de fer front a reptes interns extremadament complexos.

A l'**Orient Mitjà**, després d'un any convuls marcat per la guerra a Gaza, els atacs israelians contra Hezbol·là al Líban i la caiguda del règim de Bashar al-Assad, s'espera una desescalada parcial dels conflictes a mesura que Israel i un Iran debilitat per les derrotes dels seus aliats a la regió rebaixin les expectatives d'enfrontament directe. És probable que l'Iran hagi de fer front a un increment de les pressions des de diverses bandes: les tensions internes causades pel descontentament de la població, les amenaces d'atacs quirúrgics d'Israel contra les seves instal·lacions i la posada en marxa per part d'Estats Units d'una política de màxima pressió. També caldrà estar atents a com evoluciona la situació a Síria: encara és aviat per conèixer les repercussions de la caiguda del règim sobre els conflictes en curs entre Israel i l'Iran, Turquia i els kurds sirians, l'Iran i els països àrabs. L'oposició no és una coalició organitzada, sinó un conglomerat de milícies i grups amb agendes individuals. Tot i la incertesa del moment, sembla que la convivència amb les institucions actuals pot evitar el buit de poder que es va produir després de les caigudes de Saddam Hussein a l'Iraq i Gaddafi a Líbia.

Pel que fa a la **guerra a Ucraïna**, La reducció de l'assistència militar i econòmica, la resiliència de Rússia i la desunió entre els líders occidentals signifiquen que probablement la situació empitjorarà per a Ucraïna a la vegada que s'està estenent la convicció de que Ucraïna no pot guanyar aquesta guerra. Això, juntament amb la reelecció de Donald Trump, impulsarà la cerca d'un acord de compromís del tipus "pau a canvi de territoris". Tot i això, encara que Rússia aconsegueixi assolir parcialment els seus objectius, seguirà sotmesa a una enorme pressió, especialment econòmica i financera i els economistes consideren que Vladimir Putin només té entre 12 i 18 mesos per resoldre el conflicte abans d'haver de prendre decisions econòmiques doloroses per als ciutadans russos.

En l'**àmbit europeu**, s'espera que la nova Comissió publiqui a principis d'any un Llibre blanc sobre defensa amb l'objectiu d'enfocar un rumb més coordinat i integrat per a la seguretat europea. Tot i que l'OTAN observa amb cautela els esforços de la UE en aquest sentit, les dues institucions hauran de col·laborar per enfortir la base industrial de defensa a Europa, especialment vist el compromís incert de la nova administració nord-americana amb la seguretat transatlàntica. D'altra banda, la Comissió Europea també haurà de desenvolupar una sèrie d'eines en matèria econòmica, seguretat i política industrial destinades a protegir la prosperitat dins de la UE, reduir les dependències respecte de tercers països i estimular el creixement econòmic. La seguretat econòmica serà doncs una de les prioritats del segon mandat d'Ursula von der Leyen, per la qual cosa és probable que la UE reforci les estratègies per a protegir-se dels impactes del previsible creixement de les tensions comercials entre els Estats Units i la Xina.

Així doncs, les grans promeses d'una Europa social forta han quedat marginades a l'agenda política en la mesura que la Comissió ha canviat el seu enfocament cap a temes de seguretat i defensa. És significatiu que quan Ursula von der Leyen va presentar els membres de la nova Comissió, l'agenda social i l'ocupació van brillar per la seva absència. A partir de les directrius polítiques de von der Leyen i de les seves cartes de missió, es poden preveure quines seran les dues principals tendències del seu segon mandat: la subordinació del social a l'econòmic i la gestió de l' statu quo, unes tendències paleses en dos projectes emblemàtics de la política social: l'Agenda de competències que pretén reforçar el capital humà al servei dels objectius econòmics i la posterior aplicació del Pilar europeu dels drets socials on la inversió en qualificacions impulsada per l'economia continuarà dominant.

Fins i tot si el nou any no porta nous conflictes importants, les tensions geopolítiques heretades de 2024 pesaran sobre l'**economia mundial**: es calcula que el PIB mundial només creixerà un 2,5% ja que si les economies europees s'enfortiran, els mercats emergents s'estancaran a causa de les barreres comercials, el canvi climàtic i els obstacles tecnològics. Tot indica que la inflació i els tipus d'interès baixaran, però que l'elevat deute públic i els pressupostos de defensa limitaran la capacitat de despesa dels governs. També es preveu que les decisions polítiques que prengui Donald Trump a l'inici del seu segon mandat dominin les perspectives per a l'economia global els propers 12 mesos. Si compleix la seva amenaça d'imposar aranzels del 10 al 20 per cent a les importacions d'altres països —i del 60 per cent a les importacions xineses—, la resta del món haurà de decidir si respon al seu torn amb aranzels propis, busca negociar un acord amb els Estats Units o, més probablement, adopta una barreja de les dues estratègies.

L'any 2025 vindrà carregat de grans reptes per a una **acció climàtica** efectiva, ja que no es pot donar per garantida la transició cap a una economia global de zero emissions netes i que el consens sobre l'Acord de París i el seu objectiu principal de mantenir l'escalfament global per sota dels 2 °C s'està afeblint. A més, si els Estats Units es retiren de l'acord, això podria suposar una reducció dels subsidis a les energies renovables i l'adopció d'una política més favorable als combustibles fòssils en la principal economia del planeta. És previsible que l'escepticisme de l'administració Trump respecte del canvi climàtic, en particular, i del multilateralisme, en general, dificulti una resposta global efectiva. Amb motiu de la celebració de la COP30 al mes de novembre s'espera que es pugui exercir una major pressió sobre el sector privat perquè acceleri els seus plans de descarbonització i que atesa la biodiversitat única del Brasil, la naturalesa sigui un tema central i es doni un fort impuls a una bioeconomia que doni suport a les transicions en sectors com el combustible i l'alimentació.

Quant a la **Intel·ligència Artificial**, la governança global del sector serà un dels temes a seguir amb atenció, ja que els països buscaran equilibrar la necessitat urgent d'augmentar la cooperació internacional en la matèria mentre fan front a tensions geopolítiques creixents. Al mes de febrer, amb motiu de la Cimera d'Acció sobre IA, governs, empreses tecnològiques, científics i experts es reuniran a París per discutir com construir una IA orientada a l'interès públic. Més enllà d'aquest tipus d'esdeveniments, es preveu que s'acceleraran altres esforços per enfortir la governança de la IA. Al llarg del 2025, la

implementació del Pacte Digital Global de l'ONU podria donar a les potències emergents una oportunitat per reescriure les regles i guanyar més influència. Paral·lelament, a l'agost, entraran en vigor noves normes sobre IA de propòsit general establertes per la Llei d'IA de la Unió Europea que també podrien contribuir a avançades amb vistes a establir un codi de conducta global de compliment obligatori per part de les empreses.

Finalment, una fita important en l'àmbit de la **salut global** serà la signatura de l'Acord global sobre pandèmies, que es convertiria així en el primer pacte global enfocat específicament a la cooperació internacional per a combatre episodis de crisis sanitàries globals. L'acord té per objecte millorar la prevenció, la preparació i la resposta davant de futures pandèmies per tal de garantir un compromís polític continuat i a llarg termini i promoure un enfocament que incorpori totes les instàncies de l'Administració i de la societat, i integri les qüestions de salut en tots els àmbits d'actuació pertinents. Un altre moment clau serà la revisió del mecanisme legal de l'Organització Mundial del Comerç, que actualment permet als països d'ingressos baixos esquivar els drets de propietat intel·lectual per raons de salut pública, la cosa podria tenir un impacte negatiu pel que fa a l'equitat global en l'accés als medicaments.

Il·lustració: núvol de paraules creat per David Serrano.

David Jiménez, estudiant en pràctiques al CETC, ha participat en aquest número d'*Idees d'actualitat*.

Política internacional i globalització

Suzanne Maloney The Middle East's Dangerous New Normal

L'article analitza l'escalada del conflicte entre Israel i l'Iran, esbossant esdeveniments clau, estratègies i implicacions geopolítiques. L'autora destaca que les polítiques dels Estats Units, especialment durant el primer mandat de Trump, van augmentar les tensions amb l'Iran, inclosa la retirada de l'acord nuclear amb l'Iran i la imposició de sancions. La resposta de l'Iran va implicar una agressió continguda per influir en la política nord-americana, inclosos els atacs al transport marítim del Golf i les instal·lacions petrolieres saudites. Posteriorment, Iran i Israel han intensificat els enfrontaments directes, amb atacs d'Israel contra els actius iranians i de Hezbol·là i els atacs de míssils a gran escala de l'Iran, que suposen un nou llindar d'agressió estratègica. Els atacs reeixits d'Israel han debilitat significativament els representants de l'Iran, especialment Hezbol·là, afectant la influència regional de l'Iran. Malgrat aquests contratemps, però, el lideratge de l'Iran continua sent desafiant, posant èmfasi en la resiliència i l'estratègia a llarg termini. L'autora afirma que la nova administració Trump pretén augmentar la pressió sobre l'Iran mentre busca acords per estabilitzar la regió. Les estratègies potencials inclouen l'aprofitament dels estats del Golf i l'escalada de les accions econòmiques i militars. En definitiva, el conflicte corre el risc de desestabilitzar encara més l'Orient Mitjà, amb un possible retrocés a l'Iraq, el Iemen i el Líban. Malgrat les seves victòries, Israel i els seus aliats àrabs s'enfronten a les

amenaces continues de les estratègies asimètriques de l'Iran i les ambicions nuclears en evolució.

Yüksel Hoş La chute d'Assad: perspectives pour un nouvel État alaouite en Syrie

Arran de la caiguda del règim de Bashar al-Assad, l'autor argumenta que la guerra civil siriana ha remodelat el panorama geopolític, afavorint una fragmentació del país i obre el camí per a la possibilitat d'un estat alaúita a la regió costanera occidental. Aquesta hipòtesi es basa en factors geogràfics, demogràfics i estratègics. Les muntanyes alaúites ofereixen avantatges defensius naturals, potenciats per la seva altitud i aïllament relatiu. Ciutats costaneres com Latakia i Tartus, predominantment alaúites, podrien formar el cor d'aquest estat, atraient altres minories com els cristians, que s'enfronten a amenaces a les zones sunnites. Exemples com Taiwan i Abkhàzia demostren que la geografia defensible i el suport extern són crucials per a la supervivència d'un estat. Amb tot, cal tenir en compte els interessos de les potències presents a la regió. Rússia podria consolidar la seva presència a la Mediterrània a través de les seves bases a Tartus mentre Israel i Occident podrien veure en aquest nou estat un potencial amortidor contra els gihadistes, tot generant preocupació en cas d'alineació amb Iran o Rússia. En definitiva, afirma que la creació d'un estat alaúita podria estabilitzar certes regions alhora que aviva les tensions sectàries i les rivalitats geopolítiques. El seu futur dependria de la seva capacitat per aprofitar el seu territori, integrar la seva població i equilibrar les influències de les grans potències.

Andrea Rizzi Cómo la interconexión de crisis geopolíticas acabó con El Asad en Siria

El col·lapse del règim de Bashar al-Assad, impulsat per crisis geopolítiques interconnectades, exemplifica com les tensions globals poden desencadenar canvis abruptes. Segons l'autor l'afebliment dels seus principals aliats, Rússia i l'Iran, ha estat clau: Rússia s'enfronta al desgast de la guerra a Ucraïna, mentre que l'Iran i Hezbol·là han patit els cops d'Israel després de l'atac de Hamàs el 2023. Amb aquests dos actors debilitats, el règim d'al-Assad, ja deteriorat, no s'ha pogut sostenir davant d'una oposició recolzada per Turquia i altres actors. També afirma que aquest col·lapse té implicacions globals significatives. En efecte, la caiguda del règim trenca la connexió territorial entre l'Iran, l'Iraq, Síria i el Líban, dificultant l'abastament d'Hezbol·là i reduint la influència regional de Rússia, que podria perdre unes bases clau a Síria. D'altra banda, la debilitat de l'Iran podria incentivar-lo a buscar armes nuclears, especialment amb el retorn de Donald Trump, que podria afegir inestabilitat l'escenari. Finalment, els hutís, part de l'eix debilitat, podrien enfrontar noves pressions en un context estratègic global a causa de la seva posició en rutes marítimes vitals. Per consegüent, el buit de poder a la regió evidencia la limitada influència actual dels Estats Units, el desgast de Rússia i el desinterès d'una Xina en dificultats econòmiques. El Pròxim Orient es troba doncs en un període de transició, marcat per tensions persistents, canvis abruptes i una possible reconfiguració de l'equilibri

regional, on actors com Israel busquen redefinir el tauler.

Patrick Wintour Fall of Damascus sidelines Russia and brings Turkey to the fore

La caiguda de Bashar al-Assad a Síria suposa un canvi important en la geopolítica de la regió, ja que probablement comportarà que Rússia i l'Iran acabin sent irrelevants des del punt de vista diplomàtic a mesura que disminueixi la seva influència. Malgrat una darrera reunió a Doha en què van participar Rússia, Iran, Turquia i estats àrabs per demanar la pau i una resolució política, la negativa d'Assad a dialogar va segellar el seu destí. El ministre d'Afers Exteriors de Rússia, Serguei Lavrov, es va enfrontar a la humiliació pública mentre intentava justificar el paper del seu país durant una dècada a Síria, posant èmfasi en la lluita contra els grups gihadistes alhora que desviava les preguntes sobre la negativa d'Assad a accedir a una transició de poder. L'Iran, de la mateixa manera, ha de fer front a la desarticulació de la seva estratègia a Síria, perdent la seva influència regional i el seu corredor terrestre amb Hezbol·là. En canvi, Turquia sorgeix com a principal beneficiari potencial. Amb els seus vincles amb les milícies sirianes i la seva influència sobre els grups insurgents, Turquia pot configurar el futur de Síria després d'Assad, tot i que aquest nou poder ara té la responsabilitat d'ajudar els sirians a establir un govern estable i inclusiu.

Ignacio Álvarez-Ossorio Hamás y Hezbolá ante un futuro incierto

Tretze mesos després de l'atac del 7 d'octubre de 2023, la Franja de Gaza afronta una devastació sense precedents, amb almenys 43.500 morts i 105.000 ferits. Aquest conflicte ha marcat el nombre més gran de víctimes en la història palestino-israeliana, exacerbat per l'aplicació de la "Doctrina Dahiye" d'Israel, que promou una força desproporcionada i atacs indiscriminats. Gaza ha quedat dividida i sotmesa a un bloqueig que impedeix l'accés a necessitats bàsiques, mentre es plantegen incerteses sobre la seva governança i reconstrucció futura. Hamàs travessa la seva pitjor crisi existencial, amb el seu lideratge polític i militar desmantellat i la seva capacitat operativa severament limitada. Els assassinats d'alts dirigents, com Mohammed Deif i Ismail Haniye, juntament amb el declivi de la seva influència a la regió, evidencien la creixent pressió sobre l'organització, agreujada per la pèrdua d'aliats clau com Qatar. Israel i els seus aliats rebutgen el retorn de Hamàs o de l'Autoritat Palestina a Gaza, optant per clans locals per gestionar la crisi humanitària, encara que això ha derivat en un caos intern semblant al de Mogadiscio. Al Líban, Israel ha llançat operacions militars contra Hezbol·là, debilitant la seva estructura militar i política. Les ofensives han causat milers de morts i desplaçats, amb un enfocament similar al aplicat a Gaza. Hezbol·là, considerat un "Estat dins l'Estat", afronta pressions internes i externes que amenacen la seva supervivència com a actor clau al Líban, mentre Israel busca desarmar-lo i reconfigurar l'equilibri polític del país. En aquest context, tant Gaza com el Líban estan immersos en crisis humanitàries i polítiques profundes, mentre Israel afirma la seva capacitat per gestionar conflictes en múltiples fronts i mantenir una posició dominant a la regió.

Fareed Zakaria Why democracies, from South Korea to France to the U.S., are in crisis

L'article destaca els reptes globals per a les institucions democràtiques, exemplificats per les crisis polítiques a Corea del Sud i França, i un canvi més ampli en la confiança pública de les institucions als individus. A Corea del Sud, la declaració de llei marcial del president Yoon Suk Yeol enmig d'una intensa polarització política ha estat rebutjada pel Parlament, preparant l'escenari per a la seva destitució. A França, el govern ha estat objecte d'una moció de censura que reflecteix un descontentament generalitzat amb la seva agenda de reformes i un Parlament fracturat dominat pels extrems. L'autor destaca que la creixent desil·lusió respecte de les institucions i les elits democràtiques tradicionals és una tendència global, i els ciutadans cada cop confien més en fonts alternatives, com ara comentaristes independents o líders populistes. Apunta que els ràpids canvis econòmics, tecnològics i culturals estan alterant els sistemes tradicionals i que els reptes com un creixement més lent a Corea del Sud, les amenaces geopolítiques a Europa i la disminució del lideratge global dels EUA agreugen la pressió sobre les institucions. Aquesta tendència soscava els fonaments institucionals de la democràcia liberal, substituint la governança per procediment per la governació per caprici. Zakaria afirma que l'èxit econòmic i l'estabilitat política depenen d'institucions justes i sòlides. Exemples històrics, com Suïssa i Singapur, demostren el poder de la integritat institucional sobre el lideratge individual.

L'abandonament d'aquests principis, fins i tot per obtenir guanys a curt termini, comporta el risc de soscavar la democràcia liberal.

Ivana Karásková Marriage of Convenience: How the European Far Right and Far Left Converged on China

L'autora assenyala que la convergència creixent entre alguns partits polítics europeus d'extrema dreta i d'extrema esquerra amb la Xina està complicant les relacions UE-Xina i generant preocupacions per la influència estrangera en les institucions democràtiques europees. Tot i que aquests extrems ideològics difereixen en les seves motivacions, comparteixen l'escepticisme cap a les polítiques de la UE sobre la Xina, sovint oposant-se a sancions o crítiques dels drets humans a favor del pragmatisme econòmic o de l'oposició ideològica a l'imperialisme occidental. Els partits d'extrema dreta, com l'AfD d'Alemanya i el Rassemblement National de França, prioritzen la sobirania i la cooperació econòmica amb la Xina, considerant-la com un contrapès a la influència dels Estats Units. Per la seva banda, els grups d'extrema esquerra critiquen la hipocresia occidental i admiren el model econòmic xinès liderat per l'estat, advocant pel diàleg per sobre de la confrontació. La Xina ha explotat aquestes divisions mitjançant estratègies com l'organització de viatges finançats, el suport als mitjans de comunicació marginals i l'amplificació de narratives pro-xineses. Els escàndols, com el cas d'espionatge que implica l'assistent d'un eurodiputat alemany, posen de manifest els riscos de la influència estrangera. Aquesta situació subratlla les vulnerabilitats dels entorns polítics polaritzats i la creixent sofisticació de les operacions d'influència estrangera. Per contrarestar aquestes amenaces, l'autora considera que Europa ha de millorar la transparència, supervisar la influència estrangera amb més rigor i

abordar la dinàmica ideològica que exploten els actors externs.

Michelle Kim South Korea Is in Constitutional Chaos

Corea del Sud s'enfronta a una greu crisi constitucional després de la declaració del president Yoon Suk-yeol —i la posterior retirada— de la llei marcial, una cosa que no havia succeït des de l'aixecament de Gwangju de 1980. La maniobra de Yoon, vistes com una presa de poder inconstitucional enmig d'escàndols i la caiguda dels índexs d'aprovació, ha provocat protestes generalitzades i crides a la destitució. L'oposició no va aconseguir una majoria de dos terços en una votació d'*impeachment* després que el conservador People Power Party de Yoon va boicotejar-la. La declaració de la llei marcial per part de Yoon no tenia base constitucional, ja que no existia cap emergència nacional, i va violar les normes de procediment intentant subvertir l'autoritat legislativa de l'Assemblea Nacional. Les denúncies de l'oposició inclouen ordenar detencions d'opositors polítics i bloquejar accions legislatives, fent comparacions amb la insurrecció de l'antic dictador Chun Doo-hwan. Els experts jurídics i els líders de l'oposició afirmen que les accions de Yoon constitueixen una insurrecció, la qual cosa li pot suposar una pena de cadena perpètua o fins i tot la pena de mort si és destituït i condemnat. El país viu doncs en una gran incertesa política mentre els partits de l'oposició es preparen per a una altra votació d'*impeachment* i creixen les divisions internes al partit de Yoon. Els crítics acusen el líder del partit Han Dong-hoon d'aprofitar la crisi per posicionar-se per accedir al poder. En darrer terme, Corea del Sud s'enfronta a una inestabilitat prolongada i un potencial atzucac constitucional.

Ivan Krastev & Sephen Holmes The Battle for Ukraine Is a War of Demography

El món està experimentant una crisi de descens de la natalitat, amb unes taxes de fecunditat que a la majoria de països cauen per sota dels nivells de reemplaçament. Aquest canvi demogràfic té profundes implicacions polítiques, socials i culturals, inclòs un potencial augment dels conflictes violents motivats per pors d'extinció nacional o cultural. Els autors argumenten que la guerra de Rússia a Ucraïna reflecteix aquestes inquietuds demogràfiques. Vladimir Putin, enfrontat a la disminució i l'envelliment de la població de Rússia, ho considera com una amenaça per a la supervivència i la influència del país. Històricament arrelada en l'expansió territorial, Rússia ara defineix la seva seguretat per la mida de la població, especialment per la seva majoria eslava. Les polítiques pro natalistes de Putin han fracassat en gran mesura, la qual cosa el va portar a perseguir annexions territorials com Crimea i la incorporació forçada de nens ucraïnesos a Rússia. Considera els valors liberals occidentals com una amenaça demogràfica i cultural, culpant-los de la disminució de la natalitat i posiciona Rússia com a defensora dels valors tradicionals. Per la seva banda, Ucraïna, que s'enfronta a perspectives demogràfiques encara més greus, està lluitant contra una emigració massiva, baixes taxes de natalitat i víctimes de la guerra. Aquesta crisi demogràfica configura la seva estratègia en el conflicte, amb uns líders que cada cop més prioritzen més la preservació de la seva població per sobre de la integritat territorial. En aquest sentit, la voluntat de Kíev de buscar un acord i centrar-se en la

integració de l'OTAN i la UE reflecteix la necessitat urgent d'estabilitzar el seu futur demogràfic. Així doncs, a nivell mundial les ansietats demogràfiques estan desestabilitzant les societats, alimentant les reaccions dels nativistes i les polítiques d'identitat violentes. L'imaginari demogràfic, marcat per les pors a l'extinció cultural, domina ara el pensament polític. La guerra entre Rússia i Ucraïna il·lustra com les pors a la disminució de la població i l'erosió cultural poden impulsar accions extremes, la qual cosa deixa presagiar possibles conflictes futurs alimentats per temors similars.

Catalunya, Espanya, Europa

Enric Juliana Somos más

En aquest article, Juliana analitza la importància de la geografia, la història i la demografia en el desenvolupament dels països, centrant-se en el cas d'Espanya. Destaca la seva ubicació geogràfica estratègica a l'extrem sud-oest d'Europa, a prop d'Àfrica, i la seva història marcada pel declivi de l'Imperi Espanyol, la Guerra Civil i la posterior integració a la Unió Europea (UE). Actualment, el 80% dels espanyols recolzen la pertinença a la UE. Pel que fa a la demografia, Espanya ha experimentat un creixement notable, passant de 40 milions l'any 2000 a 49 milions el 2024. Aquest augment es deu principalment a la immigració, especialment d'origen llatinoamericà, que representa més de la meitat de l'increment de residents estrangers. Tot i que el saldo vegetatiu és negatiu des del 2015, l'arribada d'immigrants i els processos de nacionalització han impulsat el creixement poblacional, concentrat en grans ciutats com Madrid, Barcelona i zones turístiques. Espanya destaca a Europa pel seu ràpid creixement demogràfic, a diferència de països com Itàlia i Alemanya, que afronten declivis poblacionals. Es preveu que Espanya arribi als 51,8 milions d'habitants l'any 2030. Aquest creixement es complementa amb reformes migratòries que faciliten la integració dels nouvinguts, marcant un contrast amb les polítiques restrictives prevalents en altres països occidentals. Tanmateix, conclou subratllant que persisteixen debats polítics sobre l'impacte de la immigració en el futur social i econòmic del país.

Guido Montani A Vanguard for European Defence

La Unió Europea està explorant cada cop més la possibilitat de disposar d'una força de defensa pròpia en resposta a la inestabilitat global, les guerres en curs i els reptes interns. Tot i que està prevista als Tractats de Maastricht i Lisboa, aquesta idea ha anat adquirint protagonisme a través d'informes i iniciatives recents, inclosa una declaració conjunta dels ministres d'Afers Exteriors dels estats clau de la UE. Aquests esforços posen l'accent en l'enfortiment de les capacitats militars i en l'exploració de fonts de finançament innovadores, potencialment a través de la cooperació estructurada permanent en virtut dels tractats de la UE. L'autor afirma que els principals reptes clau radiquen en conciliar les aspiracions europees d'autonomia estratègica amb el domini de l'OTAN, especialment el control dels Estats Units sobre la seva estructura de comandament. Això no obstant, els fracassos històrics, com la iniciativa francoalemanya del 2016, posen de manifest els

persistents desacords sobre l'organització militar i les relacions amb els Estats Units. Les propostes d'estructures de comandament compartides i un model d'exèrcit dual —combinant forces comunitàries i nacionals— ofereixen possibles camins per tirar endavant la iniciativa. Afegeix que una força de defensa europea també podria contribuir als esforços de pau global, alineant-se amb el Pacte per al futur de l'ONU. Donant suport al manteniment de la pau sota la direcció de les Nacions Unides i promovent la cooperació multilateral, la UE podria millorar la seguretat global alhora que fer front de manera positiva a amenaces existencials com la guerra nuclear i el canvi climàtic. En definitiva, la iniciativa subratlla el doble objectiu de la UE: assolir la independència militar per consolidar la sobirania i exercir un paper de lideratge en la pau i la governança globals.

Barbara Moens & Jacopo Barigazzi Commission plans to slash EU embassy staff around the world

D'acord amb un document al qual ha tingut accés la revista *Politico*, la Comissió Europea està considerant reduir el personal de moltes de les seves delegacions per centrar els recursos en regions estratègicament importants, la qual cosa ha despertat preocupacions sobre la presència diplomàtica de la UE a Àfrica, Amèrica Llatina i Àsia. Aquesta iniciativa té com a objectiu abordar l'excés de despesa pressupostària del Servei d'Acció Exterior (SEAE) de la UE enmig de la inflació i l'augment dels costos. La proposta s'alinea amb la iniciativa Global Gateway, però comporta el risc de crear un buit que podrien explotar rivals com Rússia i la Xina. Els crítics adverteixen que la reducció de personal a més de 30 països africans i fins i tot a grans països com el Brasil soscava els compromisos de la UE, com el seu compromís de gir cap a l'Àfrica de 2019. En lloc de tancar delegacions, el pla preveu consolidar les operacions en centres regionals, desenvolupar les operacions locals i acomiadar prop de 800 empleats locals. D'altra banda, els estats membres més petits que depenen d'aquestes delegacions per a la intel·ligència estrangera també estan alarmats. L'article suggereix que la reforma s'enfronta a una resistència interna dins del SEAE, i que els funcionaris qualifiquen la idea de prematura. Les decisions finals les prendran els nous lideratges de la UE, inclosa l'Alt representant per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, Kaja Kallas, que haurà d'equilibrar les prioritats estratègiques, les limitacions financeres i l'eficàcia diplomàtica.

Josep Borrell Articuler la diplomatie à la sécurité

En aquest article Josep Borrell, l'ex-Alt Representant de la Unió per a Afers Exteriors i Política de Seguretat, reflexiona sobre la situació internacional i els avanços aconseguits durant els seus 5 anys de mandat. Borrell considera que la situació internacional ha empitjorat dràsticament degut a les guerres comercials, el canvi climàtic, la crisi de refugiats i les amenaces híbrides. La pandèmia de COVID-19, la guerra a Ucraïna i la intensificació dels conflictes a l'Orient Mitjà durant el seu mandat en són una bona prova d'això. Tot i que la Unió Europea disposa d'unes institucions sòlides, Borrell critica la seva falta d'agilitat per reaccionar ràpidament a les noves crisis que sorgeixen en un món cada cop més inestable. Proposa un canvi innovador sobre com s'han de prendre les decisions en

matèria de política exterior i defensa, perquè la manera actual de fer ha endarrerit accions necessàries com l'ajuda a Ucraïna. Considera que la regla de la unanimitat ha de ser canviada per una mena de majora "superqualificada" o una regla d'unanimitat menys un o dos Estats. Afirmar que això permetria prendre decisions molt més ràpides i adequades als grans perills als quals ha de fer front la UE. També destaca la necessitat de coordinar millor les polítiques comercials i de defensa entre els estats membres per així poder-se protegir més i millor. Advoca per la necessitat de desenvolupar una indústria militar europea forta que miri pels interessos europeus, i dona suport al fet que les grans inversions que s'hagin de fer es facin a través de deute comú dels estats membres, com es va fer amb la compra de vacunes durant la pandèmia. Finalment, subratlla la necessitat de consolidar relacions amb el continent africà i l'Amèrica Llatina, augmentar la inversió estrangera per reduir la influència xinesa i russa, i reduir la dependència de certs socis comercials.

Le Monde Censure du gouvernement Barnier: le piège de Marine Le Pen se referme

Arran de la dimissió del govern de Michel Barnier com a resultat d'una moció de censura presentada per l'esquerra i recolzada pel Rassemblement National (RN), l'editorial del diari *Le Monde* afirma que Marine Le Pen ha demostrat la seva influència en l'escena política francesa utilitzant els debats pressupostaris per aconseguir concessions importants, com l'eliminació de taxes sobre l'electricitat i reformes electorals. Això no obstant, considera que aquesta maniobra, tot i que espectacular, té conseqüències incertes: submergeix el país en una inestabilitat política i econòmica, sense una alternativa clara. A més, enterboleix l'estratègia de normalització del RN, amb el risc d'inquietar les bases moderades que intenta captar. D'altra banda, el cop de força de Le Pen també posa de manifest les tensions dins les oposicions: Jean-Luc Mélenchon i Marine Le Pen comparteixen l'objectiu de fer dimitir Emmanuel Macron, però aquesta aliança puntual preocupa els moderats, especialment al Partit Socialista. Finalment, l'editorial conclou que la inacció del govern per establir ponts amb l'esquerra i la seva orientació clarament dretana han contribuït a aquest desenllaç explosiu.

David Teurtrie En Géorgie et en Moldavie, le rêve européen divise

El mes d'octubre passat, Moldàvia i Geòrgia van celebrar eleccions per primera vegada des que van obtenir l'estatus de candidats a l'adhesió a la Unió Europea. Els resultats van ser sorprenents: a Geòrgia, el 53 % dels votants van donar suport al partit al poder, acusat de ser prorús, i a Moldàvia, la presidenta proeuropea Maia Sandu va guanyar les eleccions amb una majoria escassa i una victòria ajustada en el referèndum sobre la integració europea. Les autoritats europees van atribuir aquests resultats mitigats a les ingerències russes, però altres factors, com la situació socioeconòmica i la polarització política interna, també hi han jugat un paper important. Geòrgia, tot i haver realitzat reformes exitoses contra la corrupció, ha estat criticada per les seves ambigüitats respecte a Rússia,

especialment pel seu rebuig a les sancions contra Moscou i les seves mesures considerades autoritàries. A Moldàvia, la corrupció continua sent endèmica, malgrat els suports proeuropeus. Així doncs, els factors geopolítics no són la principal preocupació dels votants de Geòrgia i Moldàvia, que prioritzen qüestions econòmiques com l'atur i el creixement. A Geòrgia, el fort creixement econòmic ha estat alimentat pels intercanvis amb Rússia, mentre que a Moldàvia, la guerra a Ucraïna i les sancions han afectat greument l'economia. En darrer terme, malgrat les pràctiques electorals controvertides, els resultats de les eleccions estan més influenciats per dinàmiques internes que per consideracions geopolítiques, i l'adhesió a la Unió Europea segueix sent un repte complex per a aquests països, atrapats entre les influències russes i europees.

Wolfgang Münchau Olaf Scholz's downfall is a warning to centre-left parties everywhere

El canceller alemany Olaf Scholz està a punt de convertir-se en el primer líder alemany des de la dècada de 1970 que no aconsegueix la reelecció després d'un sol mandat, amb unes eleccions anticipades programades per al febrer després de l'enfonsament de la seva coalició de tres partits. El seu govern ha estat víctima d'una reacció negativa ocasionada per les polítiques econòmiques i les regulacions d'emissions de CO₂, que han augmentat els costos per a les empreses i els consumidors, i la mala gestió de la política energètica, deixant Alemanya dependent del gas rus, una situació agreujada per l'eliminació gradual de l'energia nuclear. La visió de Scholz d'un auge econòmic verd va resultar massa optimista, i ara el país s'enfronta a un declivi econòmic i nombroses fallides en el sector industrial. En aquest context desfavorable, l'agitació interna a l'SPD i el descontentament de la població han danyat les perspectives de reelecció de Scholz, juntament amb la seva posició prudent sobre el suport militar a Ucraïna i la imprevisibilitat de les conseqüències del retorn de Donald Trump. Tot i que l'SPD podria tornar a entrar al govern com a soci menor de la futura coalició, el líder de la CDU, Friedrich Merz, serà probablement el proper canceller que haurà de fer front a reptes similars per gestionar la coalició i abordar el declivi industrial d'Alemanya. L'autor conclou que sembla que l'era del domini socialdemòcrata a Alemanya s'acosta a la seva fi, amb profundes implicacions per al futur polític i econòmic del país.

Democràcia, diversitat i cultura

Cas Mudde Democracy is in a doom spiral—but it isn't dead yet

En aquest estudi, Cas Mudde analitza la dinàmica política global del 2024, posant èmfasi en els èxits electorals dels moviments d'extrema dreta i els reptes als quals s'enfronta la democràcia liberal. En primer lloc, destaca que els partits d'extrema dreta han tingut un èxit significatiu en moltes eleccions arreu del món, beneficiant-se de les crisis polítiques i econòmiques. Considera que això forma part d'una tendència més àmplia de normalització i transversalització de les ideologies d'extrema dreta, que es caracteritzen pel nativisme i l'autoritarisme. Els moviments híbrids de dretes radicals difuminen les línies entre oposar-

se directament a la democràcia i soscavar els seus elements liberals. També subratlla que les democràcies liberals s'estan erosionant a nivell mundial, amb un augment de les tendències autocràtiques. Mentre les democràcies electorals augmenten, els factors de protecció liberals essencials per a la democràcia estan en declivi. En tercer lloc, afirma que les crisis econòmiques i polítiques, com la gran recessió de 2008, la pandèmia de COVID-19 i la guerra entre Rússia i Ucraïna, han reforçat paradoxalment els partits d'extrema dreta més que els d'esquerra, malgrat el fet que aquestes crisis exposen els fracassos del neoliberalisme. Quart, argumenta que la incorporació de les idees d'extrema dreta a les agendes ha estat facilitada per les elits polítiques i mediàtiques per raons estratègiques. Si bé les xarxes socials i la "radicalització algorítmica" hi tenen un paper important, considera que les accions dels mitjans tradicionals i la cooptació política són més significatives. Finalment, assevera que protegir la democràcia liberal requereix entendre les estratègies de l'extrema dreta i abordar el seu ascens de manera proactiva. Els mitjans de comunicació i les elits polítiques han de responsabilitzar els actors d'extrema dreta sense amplificar el seu relat. La democràcia liberal hauria de centrar-se en el pluralisme, el compromís i apel·lar als interessos propis tant ideològics com pràctics de les masses i les elits.

Teresa de Sousa O ano da erosão democrática

A parer de l'autora, el balanç de l'anomenat any històric d'eleccions no és positiu, amb forces populistes i nacionalistes guanyant terreny en la majoria dels casos. Tot i que s'esperaven moltes eleccions importants, les forces extremistes han aconseguit victòries destacades, incloent-hi països occidentals, que tradicionalment han estat baluards de la democràcia. Un dels casos amb més impacte mundial ha estat l'elecció de Donald Trump, que representa un impuls per als extremismes i nacionalismes que debiliten internament la democràcia i afavoreixen els règims autocràtics. A més, les eleccions a altres països com l'Índia i Corea del Sud també han mostrat tendències preocupants, amb governs que aprofiten el nacionalisme i el populisme per consolidar el seu poder, fins i tot mitjançant intents de cop d'estat. A Europa, la dreta radical ha guanyat força a molts països, com Finlàndia, Àustria, França, Portugal i altres. L'autora acusa aquestes forces d'utilitzar la desinformació i les xarxes socials per manipular l'opinió pública i guanyar vots, mentre que la crisi de les democràcies liberals continua creixent. Adverteix que el fenomen de l'extrema dreta s'ha normalitzat, i molts votants aposten contra les elits polítiques establertes. Tot i que la democràcia encara existeix, la democràcia liberal està sent seriosament qüestionada. Els moviments nacionalistes a Europa no amaguen les seves connexions amb el passat totalitari, com es va veure en les eleccions presidencials a Romania, on un candidat va lloar el dictador Ioan Antonescu que va col·laborar amb Hitler. L'autora conclou que el que s'està vivint és una crisi de les institucions democràtiques, amb canvis ràpids i profunds que afecten l'economia, la tecnologia i la cultura, sense saber encara com afrontar-los de manera eficaç des d'unes polítiques democràtiques i liberals.

Bartosz M. Rydliński Why the Working Class is Turning to the Far Right

Els partits populistes i d'extrema dreta estan guanyant cada cop més suport entre els votants de la classe treballadora als Estats Units i a Europa, com ho demostren les victòries de Donald Trump al *Rust Belt* dels EUA, l'auge del Rassemblement National a França i tendències similars a Àustria, Alemanya i Polònia. Aquests votants, sovint amb menys estudis i ingressos més baixos, se senten alienats dels partits de centreesquerra, associant-los a qüestions culturals com els drets LGBTQ+ i la immigració en lloc de preocupacions econòmiques. Partits com la Llei i la Justícia de Polònia (PiS) han apel·lat amb èxit als treballadors adoptant polítiques que els són favorables, com ara l'augment dels salaris i la disminució de l'edat de jubilació. Un treball de recerca dut a terme per l'autor posa de manifest una desconexió entre els votants de centreesquerra i de la classe treballadora, que consumeixen notícies a través de les xarxes socials en lloc dels canals tradicionals i es veuen a si mateixos com a anti-establishment. També revela que tot i que històricament els progressistes han fet campanya per donar suport a les famílies treballadores, el fet de no complir les promeses mentre han estat al govern ha augmentat la desconfiança. L'autor suggereix que per a recuperar el vot de la classe obrera, els partits de centreesquerra han de prioritzar accions innovadores i concretes per fer front a les pors econòmiques i comunicar-se amb eficàcia en les plataformes utilitzades per aquest grup demogràfic. D'aquesta manera, podrien contrarestar la influència de l'extrema dreta i reincorporar els treballadors al camp democràtic.

Economia, benestar i igualtat

Martín Abregú et al. Shaking Off the Shackles of Sovereign Debt

Molts països d'ingressos baixos i mitjans gasten més en el pagament dels deutes sobirans que en serveis públics crítics com l'atenció sanitària i l'educació, soscavant el seu desenvolupament i la seva resiliència climàtica. Els autors afirmen que aquestes càrregues del deute, que sumen un total de 3 bilions de dòlars a nivell mundial, s'agreugen pels esquemes de devolució depredadors i el sistema financer internacional, que pressiona els països per a emetre deute en monedes estrangeres i prioritzar els projectes de rendiments monetaris per sobre del benestar dels ciutadans. Històricament, les mesures d'austeritat imposades per institucions com l'FMI han empitjorat les condicions econòmiques als països deutors, donant lloc a cicles de dependència i subdesenvolupament. Els avenços recents, inclòs l'augment de creditors privats i noves potències prestadores com la Xina, han augmentat encara més la complexitat i l'escala de la crisi del deute. Les nacions vulnerables al clima, en particular, s'enfronten a reptes complicats, ja que l'augment dels pagaments del deute dificulta la seva capacitat d'invertir en mesures de mitigació i adaptació. Els esforços de reforma, com el Marc Comú del G-20, han fracassat en gran mesura a causa de les ineficiències estructurals i la manca d'alleujament integral del deute. Els autors conclouen que els creditors han de reconèixer que la reestructuració i la cancel·lació del deute no només són mesures humanitàries sinó també fiscalment

assenyades donada la interconnexió de l'economia global. Per la seva banda, els països deutors haurien de prioritzar la sobirania monetària, mobilitzar recursos interns i millorar la gestió fiscal dels ingressos d'exportació per reduir la dependència del deute extern. En darrer terme, abordar la crisi del deute requereix cooperació, reforma sistèmica i la inclusió de veus del Sud global per garantir solucions equitatives i sostenibles.

Joseph Stiglitz How Trump's Victory Exposes the Failures of Neoliberalism

L'article analitza la victòria electoral de Donald Trump el 2024 i l'atribueix a la insatisfacció generalitzada amb el neoliberalisme i al desig d'interrupció més que a una creença en les polítiques de Trump. L'autor argumenta que quatre dècades de neoliberalisme han deixat als Estats Units una desigualtat extrema, uns ingressos de la classe mitjana estancats i una esperança de vida en descens. Malgrat els intents de Joe Biden i Kamala Harris de distanciar-se de les polítiques neoliberals, la seva associació amb l'establishment demòcrata els va vincular als seus fracassos. A més, tot i que l'economia sota Biden semblava forta segons els estàndards globals, els greuges històrics, com ara la desregulació, la globalització i les conseqüències de la Gran Recessió de 2008, van alimentar la frustració de la població. Molts votants van percebre els demòcrates com a còmplices d'aquestes circumstàncies. Paral·lelament, el suport a Trump prové del desig dels votants de distanciar-se de l'establishment i de l'atractiu de la seva proposta de convertir-se en campió dels descontents. Tanmateix, les seves polítiques —afavorir les retallades d'impostos per als rics, desmantellar les reformes sanitàries i imposar aranzels— beneficien principalment les elits i perjudiquen els nord-americans corrents. Stiglitz també afirma que les guerres culturals van tenir un paper important, amb Trump acusant els demòcrates d'estar massa centrats en els problemes socials mentre semblava defensar les jerarquies i els rols tradicionals, que tenen més ressò en molts votants. Per tal de recuperar la confiança, considera que els demòcrates han de rebutjar el neoliberalisme i presentar una visió atrevida i progressista inspirada en Franklin D. Roosevelt i Lyndon B. Johnson. Aquesta visió s'ha de centrar en la igualtat d'oportunitats, reformes del mercat que beneficiïn la societat i l'adaptació a una economia orientada als serveis i impulsada per la innovació. Per tant han d'articular i implementar polítiques transformadores per abordar problemes sistèmics i reconstruir la confiança pública, ja que els canvis graduals no seran suficients per abordar reptes econòmics i socials molt arrelats.

Sostenibilitat i canvi climàtic

Alberto Vizcaíno López Treinta años perdidos en gestión de residuos

L'abril de 1997 es va aprovar la Llei d'Envasos i Residus d'Envasos, que va establir el sistema de dipòsit, devolució i retorn, obligant els envasadors i comerciants a cobrar una quantitat per cada envàs i acceptar-ne la devolució. L'autor denuncia que, no obstant això, un any abans es va crear Ecoembalajes España (ECOEMBES), permetent als envasadors

eludir aquesta obligació en participar en sistemes integrats de gestió de residus. Aquests sistemes havien de complir amb objectius de reciclatge i valorització de residus d'envasos. El passat mes de novembre, el Ministeri per a la Transició Ecològica ha publicat un informe que revela que, el 2023, només es va assolir un 41,3% de la recollida separada de botelles de plàstic, lluny de l'objectiu establert el 1997. Això ha generat crítiques per part de professionals, ecologistes i polítics que assenyalen el compliment inadequat de les obligacions per part dels sistemes de gestió de residus. Davant d'aquest incompliment, la Llei establia que, si no s'assolia el 70% de recollida separada el 2023, en dos anys s'implementaria un sistema de dipòsit, devolució i retorn d'envasos. Al llarg de 30 anys, la indústria de l'envàs ha influït en el debat, pressionat polítics i mitjans de comunicació, i ha condicionat els processos de decisió, fet que ha portat a sancions per incomplir els compromisos europeus. L'autor espera que tot aquest temps perdut serveixi de lliçó, alertant sobre els reptes mediambientals derivats d'un model insostenible de producció i consum, i la necessitat urgent de prendre mesures efectives per evitar majors impactes sobre el clima, la salut i la biodiversitat.

The Economist The energy transition will be much cheaper than you think

Des de les pàgines de *The Economist* s'afirma que el consens sobre el cost massa elevat de la descarbonització de l'economia global està exagerat. Tot i que les estimacions suggereixen despeses valorades en bilions de dòlars anuals, l'article argumenta que es tracta de dades inflades a causa de suposicions errònies: retallades d'emissions massa ràpides, creixement econòmic i demogràfic exagerat, subestimació dels avenços tecnològics i subestimació del cost de les inversions habituals en energia. En realitat, afirma que el cost addicional de la transició a l'energia neta podria ser inferior a l'1% del PIB mundial anual. Les inversions en energia neta estan augmentant, superant els combustibles fòssils, amb els avenços en l'energia solar i els vehicles elèctrics que prometen importants reduccions d'emissions. Tanmateix, les projeccions sovint sobreestimen el cost d'assolir els objectius climàtics, com ara limitar l'escalfament a 2°C, mentre que l'objectiu d'1,5 °C sembla inassolible a causa de les taxes d'emissions actuals. Els models econòmics s'enfronten a reptes, com ara les previsions de creixement poc fiables, la imprevisibilitat tecnològica i la subestimació dels costos bàsics de continuar amb els combustibles fòssils. Per exemple, fins i tot els escenaris de habituals requereixen grans inversions energètiques, reduint la bretxa de costos entre la inacció i la descarbonització. En definitiva, l'article conclou que la descarbonització es pot aconseguir a un cost assumible, molt per sota del que sovint afirmen tant els crítics com els defensors. Tot i que no és ni barata ni fàcil, la transició és assequible i essencial per mitigar els impactes més greus del canvi climàtic.

Innovació, ciència i tecnologia

Henry Tricks The very real constraints on artificial intelligence in 2025

A les seves previsions per a l'any que ve, l'autor afirma que s'espera que augmenti la demanda global de servidors i centres de dades centrats en Intel·ligència Artificial (IA) i les vendes de servidors per a tasques d'IA també s'incrementin de manera significativa. Com a conseqüència d'això, el consum d'energia dels centres de dades es duplicarà, la qual cosa comportarà que les xarxes elèctriques es vegin sotmeses a més tensió i es generin preocupacions sobre solucions energètiques sense carboni. Algunes empreses estan recorrent a l'energia nuclear per satisfer les demandes energètiques, com ara els plans d'una central nuclear a Three Mile Island per donar suport als centres de dades de Microsoft. Tanmateix, aquest ràpid creixement s'enfronta a reptes, incloses les limitacions de la cadena de subministrament de semiconductors, com ara els retards en la producció de xips i l'escassetat potencial de components crítics com la memòria d'ample de banda elevat. A escala mundial, alguns països, inclosos els Països Baixos, estan restringint la construcció de centres de dades a causa de les limitacions de la xarxa. Mentre que alguns països com la Xina poden aprofitar la planificació centralitzada per construir una infraestructura d'IA, d'altres com els Estats Units s'enfronten a restriccions comercials que limiten l'accés als xips avançats de Nvidia. La combinació de limitacions de potència, infraestructura i semiconductors presenta doncs obstacles importants per escalar la IA generativa a tot el món.

Jo Lindsay Walton Will AI save the planet? Why the evidence is flawed

L'autor analitza la complexa relació entre la IA i la sostenibilitat. Els optimistes argumenten que la IA pot ser més respectuosa amb el medi ambient mitjançant millores d'eficiència, dissenys de centres de dades sostenibles i aproximacions que consumeixen menys energia. També s'afirma que la IA ajuda als esforços del canvi climàtic, com ara mitjançant la modelització dels incendis forestals i la optimització del consum d'energia. Tanmateix, també preocupa l'ús excessiu, els reptes de comparar amb precisió la petjada de carboni de l'IA amb les activitats humanes i els defectes metodològics en alguns estudis sobre l'impacte de la sostenibilitat de la IA. Una estimació que la IA contribueix només amb el 0,01% de les emissions globals no s'ha verificat i no té en compte el maquinari més antic. Les investigacions que defensen els beneficis climàtics de la IA sovint es basen en prediccions especulatives més que en assoliments provats. Alguns estudis contenen errors o afirmacions no verificades, la cosa planteja preguntes sobre la fiabilitat de la literatura existent. Per consegüent, l'autor subratlla la necessitat d'una avaluació clara i exhaustiva de l'impacte ambiental de la IA i recomana un optimisme prudent a l'hora d'avaluar el seu paper per abordar els reptes climàtics. Conclou que tot i que la IA pot donar suport als esforços d'adaptació al clima, com ara millorar la resiliència agrícola, aquests beneficis no compensen el seu cost en emissions de carboni i advoca per una governança equilibrada.